

MARIA JÓZEF CZUK

ur. 1934; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Lublin. Opowieść o mieście, zabawy dziecięce, okupacja hitlerowska, rzeka Czechówka, ulica Wodopojna, ulica Lubartowska, stary cmentarz żydowski

Zabawy dzieci w czasie okupacji

Jeżeli wychodziliśmy z domu, to spędzaliśmy czas na gruzach za domem, na Wodopojnej. Tam były gruzy aż do rzeki. Ta rzeka wydawała mi się strasznie [głęboka] i ciągle się bałam, że do [niej] spadnę. Żeby przejść nad tą rzeką, to przy samym domu się szło, wtedy można było dojść do Lubartowskiej. Chłopcy tak właśnie robili, z tych gruzów schodzili i przez Lubartowską wracali, a ja nigdy tam nie mogłam przejść, zawsze się bałam, że spadnę do rzeki. [Przez] większość czasu dzieci były na tych gruzach albo na podwórku. Miałam uraz, może od tych kozłów [z napisami] „Halt!” i „Achtung!” i tych różnych opowieści – bałam się [być po] tamtej stronie.

Strasznie się bałam i przez całą okupację nie przeszłam w stronę Zamku. Przecież to było blisko, tam były gruzy. Nie było wtedy tych domów, [które] teraz są na placu Zamkowym. Można było przejść, [ale] nigdy [tam] nie byłam.

Nie wiem, czy to było po wyzwoleniu, czy w czasie okupacji, chłopcy byli tacy dzielniejsi, raz byłam [z nimi] na kirkucie, na tym żydowskim cmentarzu na Kalinie. Był zdevastowany kompletnie, ogrodzenie było rozwalone.

Data i miejsce nagrania	2012-03-15, Lublin
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Redakcja	Piotr Krotofil
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"